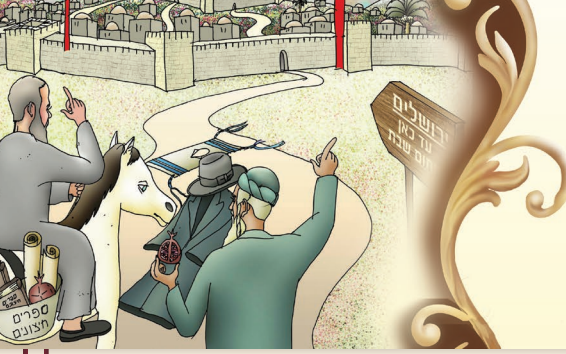

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאועב שליט"א תלמידו של מרן פוסק חזון בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות קשר האב לבנו

"אם יהיה אלקים עמדי ושמרני בדרך... ונתן לי לחם לאכל וגמד ללבוש...". לכאורה קשה, הרי הקב"ה כבר הבטיח לי'עקב ש'אלה אתו, כמו ש'פתיבו: 'והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך', אם כן, מדוע בכל זאת יעקב חושש?

אלא יש לפרש זאת כמ'שול לאב שאומר לבנו 'אני אוהב אותך מאד', ש'פעת האב מצ'פה שגם הבן יאמר שהוא אוהב את האבא. כן הקב"ה הבטיח לי'עקב שהוא לא יעזב אותו, ו'קעת הקב"ה מצ'פה לשמע מי'עקב שהוא מצדו יודע שהוא תלוי רק ב'רחמי ה' ו'שהוא נצ'רה ל'ישועת ה' ב'דרךו וב'כל עת.

ומכאן אנו למדים, שאף על פי ש'הקב"ה אומר לנו ב'תורתו שהוא אוהב אותנו וע'שה אותנו ח'טיבה אחת בעולם (ברכות ו), כ'כל זאת עלינו מ'טלת החובה לומר לה' ב'ש'פה של'נו מילות א'הבה וכסופים אל ה' י'תברך, כי לא די ב'מילים ש'ה' א'מר לנו, א'לא הקב"ה מצ'פה גם ל'מלים של'נו אליו י'תברך, וכ'מו ש'נאמר ב'פסוק: "את ה' האמרת חיים... ו'ה' האמירך חיים", ש'נבר ב'פסוק ש'יש ל'כל א'חד מע'בנו את ה'תפקיד ה'אמיר את ה' ול'עשות אותו ח'טיבה אחת עלינו וגם הקב"ה עו'שה אותנו ח'טיבה אחת ל'פניו.

כאב מחסור הדעת

וח'ז"ל אומר (מגלה טו) ש'כשם ש'יעקב פרש מאביו ל'משך ע'שרים ו'שתים ש'נה ש'היה ב'בית ל'כו, כן י'סר פרש מ'מנו ל'משך ע'שרים ו'שתים ש'נה, ול'כאורה איך י'תכן לומר ש'היה לי'עקב ח'סיון ב'זה, הרי י'צחק ב'עצמו שלח אותו ל'בית ל'כו? א'לא ה'באור ב'זה הוא, ש'יעקב ב'עצמו ה'גיש כאב גדול ב'משך כל אותן ע'שרים ו'שתים ש'נה, מ'קף ש'הוא ר'חוק מ'ביתו של אביו ה'גדול, ש'ב'כל ה'שנים הללו אינו י'כול לש'מע את ד'ברי

תורתו הקדושים ואינו יכול להנות מזיו השכינה השונה עליו ונפרת בכל הנהגותיו.

וב'ש'ל'מא ב'ארבע ע'שרה ש'נה ש'יעקב ש'הה ב'בית ע'בר, הוא לא ה'גיש ב'הן כ'אב, מ'פני ש'ב'ודאי ב'אותן ש'נים הוא היה ח'זר על ד'ברי ה'תורה ש'קבל מאביו וה'נה מת'חדד ב'הם ו'מלמד אותם ל'תלמידי בית המדרש של ע'בר, וה'נה מ'בחין ב'אותן ש'נים ב'ג'דלת תורתם של אבותיו א'ברהם ו'יצחק ב'יחס לתורתם של שם וע'בר.

א'כל ב'שנים ש'שהה ב'ביתו של ל'כו, היה לו צ'ער מ'רחוקו מאביו, וכ'יצא ב'זה הקב"ה ל'קח מ'מנו את י'סר ל'משך ע'שרים ו'שתים ש'נה, כי מ'ה ש'ארע לי'עקב ארע י'וסר (רש"י תהלת ו'שב) וב'משך אותן ש'נים, י'עקב ה'תאבל על י'וסר ה'הצטער על כן ש'פעת בנו מ'פסיד גם כן מ'להיות ב'מחצתו, כמו ש'הוא ב'עצמו ס'בל.

ערבות תורת יצחק

ונ'ראה לומר, ש'התורה ש'יצחק למד כ'לוהה ב'פסוק ש'נאמר בו: "ויצא יצחק לשוח בשדה", ש'היה מ'פרש את כל תורת ה'שדה, כ'דיני ת'רומות ו'מעשרות ו'שמשו וכו', ול'מד הי'אף ב'אים ד'רך מצוות אלו ל'ידי א'הבת ה' ו'מדות טובות, ש'הן ת'כלית מצוות התורה, כמו ש'נאמר: "ועתה ישדאל מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ל'רעה את ה' אלקיך ל'לכת בכל ד'רכיו ולא'הבה אתו ול'עבד את ה' אלקיך בכל לב'בך וב'כל נ'פשך", ול'לכת בכל ד'רכיו הם המ'דות הטובות, כמו ש'אמר ח'ז"ל (ספרי ע'קב י' כב): ה'לך ב'ד'רכיו, מה הוא ר'חום, אף א'תה היה ר'חום וכו'.

ול'כן ב'ודאי י'צחק היה מ'למד ש'תכלית מצוות ת'רומות ו'מעשרות ו'שמשו היא ל'למד אותנו ל'ותר מ'של'נו ל'אחרים ול'כבוד ה' ב'ש'ביל ל'סגל ל'לבנו מ'דות ח'סד ו'הפרת הטוב לה'.

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

הפולד שהפך להלך

אל מערכת גליון מתיקות השבת שלום וב'רכה, ב'רוצני לש'תף את הקוראים ב'ספור שארע ע'מי, ש'הוא מ'לה או'תי יום יום ו'חושבני ש'יש בו תועלת ל'כלל.

ב'הייתי תלמיד ב'חיד'ר, הי'תי נ'חשב בין ה'ילדים ל'מלך ה'פתה', כ'לם העריכו אותי ו'מן ה'סתם גם ק'נאו בי. כ'שהגענו ל'כתה ו' וה'ילדים החלו ל'דבר על ש'מחת ה'בר מצ'וה' ש'להם, אני הוד'עתי שאני עומד ל'רעך את ש'מחת ה'בר מצ'וה' שלי באולם מ'פאר מ'סיים, כמו ש'הורי ע'שו לש'אר א'חי. כ'לם הביטו בי כ'קנאה ו'נדעו ש'כש'גיע היום, י'ראו אותי כ'מלך ב'אותו אולם מ'פאר.

ע'ברו להן ה'שנים, וא'כן ב'אמצע כ'תה ח' נ'ערכה ש'מחתי ב'רב פ'אר וה'דה, ל'כל א'חד מ'חברי ה'יתה מ'נת כבוד מ'שבחתי ו'יחד עם א'כילת המ'נה, ה'לב ש'להם נ'בט ל'ראות את ש'מחתי המ'פארת ל'עמת ש'מחת ה'בר מצ'וה' ש'הייתה להם או ש'עומדת להיות להם, ש'נחש'בת כ'עלובה ל'עמת שלי.

ב'אמצע ה'רקודים הסוערים, ש'בהם הש'תתפו המ'שפחה וה'חברים, הח'ל'טו המ'זמנים להרים אותי לג'בה על ש'לחן, מ'יד כ'ש'הרימו אותי, הגיע א'חד מ'קורבי המ'שפחה וה'חל להרים את הש'לחן מעלה ומ'טה, ה'רגשתי ש'זה מס'כן וא'מרתיו לו 'עצרו! א'ך הוא אומר לי, 'אל ת'פחד, ת'היה ת'היה י'צבי!'... וה'גרוע מ'כל מהר להגיע... ל'פתע נ'חתי מ'טה מג'בה ר'ב.

ה'רגשתי ש'רגלי, ו'ב'פרט ר'גלי ה'ימנית, ס'פגו מ'כה ג'עה, כ'עבור כ'מה ש'ניות, ה'תחלתי לה'רגיש את ע'צמת המ'כה ש'הלכה וכ'אבה יותר ו'יותר, א'כל ה'רבה יותר מ'הק'אב ה'זה, היה כואב לי ה'בושה ה'נו'ראה הזאת ש'יש לי ל'עיני כל ח'ברי...

« המשך המעשה בעמוד ד'

לעבר גם ימים וזמנים קשים, שלפעמים לא רואים בהם אפילו שום פתח לשינה, ותפקידנו לבטח בה' שיעשה לנו את הטוב ביותר, ואף על פי שיתכן שנהיה מוכרחים לעבר קצת אכזבות וקשיים, אבל בסופו של דבר, הקב"ה יוציא אותנו לאור גדול ויתברר שכל חשתי היה טוב ולטובה.

חזקו של יעקב אבינו

ובזמני הקשיים בעצמים, נזכר את יעקב אבינו, כמה קשיים עברו עליו, שעשו רצה להורגו והצטער מרחוקו מבית אביו וגדול לאחר מכן היו לו צרות קשות מכה שייספו הרחק מעליו, ונתבונן וננסה לצרר לעצמנו אף יעקב אבינו חזק את רוחו בה', שידע והאמין שהקב"ה עושה את הכל והוא יודע מהו באמת הטוב ביותר לאדם, ומה שהוא יתברך עושה, זה באמת הטוב ביותר, כמו שאכן התורה מבארת לנו, שסופו של דבר התברר שכל מה שעשה הקב"ה ליעקב היה טוב מאד.

שהרי בסופו של דבר התברר שעשו שלא מרצונו שמש פעור ליעקב, שבזכות שרדף אותו, הוא הלך לחרו וישם, על אף זאת שלכן נסה לרמות את יעקב, הקב"ה הפך ליעקב את כל הרמאיות לתועלת גדולה, שלכן חשב להטעות את יעקב ולתת לו את לאה במקום רחל, והאלקים חשבה לטובה, לתת ליעקב שתי נשים גדולות שמהן יעמד כל בית ישראל.

וימך ימח האדם חזק לעצמו בעת הקשיים והחשכות שיש לו, ויתפלל ויבקש מה' שיצפה אותו להיות חזק באמינה שלמה ובבטחון עצום בו יתברך ויזכה שה' יוציאנו מאפלה לאור גדול.

בתורה, ורק על דוד, קטן האחים, הוא לא חשב קלל שיתכן שה' בוחר בו.

שני הגורל

וכבר מצינו שהקב"ה לקח ממש בן נח את הנהיגה ונתנה לאברהם, וצרו לדעת שפיון שהתורה קוראת לשם בן נח "מלפי צדק מלך שלם", אם כן, גנדאי הוא היה אדם גדול מאד מאד, ובכל זאת רואים, שדקות ה' הקפיד על כך שהוא המעיט בכבוד ה' ולכן לקח ממנו את הנהיגה (נדום לב).

ובפרשתנו מספר שיעקב בחר ברחל, ובדאי מה שפטר בה היה משיים מעלתה הרוחנית, שראה ברוח קדשו שיצא ממנה יוסף שהיה בן הזקנים שקנה ממנו חכמה, אבל ה' סבב שיקבל את לאה לפני רחל, והיה זה נדד דעתו של יעקב, כי ה' הסתיר ממנו את מעלתה של לאה, שממנה יצאה מלכות בית דוד, שאזי מלכות נצחית לדורות ישראל, ומכל זה אנו רואים, שכל רגע גורלו של האדם תלוי בידי ה' וכל גורלו יכול להשתנות בכל עת, ומכך חשב יעקב אבינו ולכן הפציר בתפלות לה' שילזה אותו, אף על פי שהבטיחו על כך.

העולם הנעלם

ועל כן אנו, העומדים כאן בעולם הנסיון, שההעלם בו גדול מאד, ואיננו זוכים לראות כל צרפנו את האור של גלוי כבוד ה' והנהיגתו, ולפעמים אף ישנה לאדם הסתרת פנים וחשכות גדולה, עלינו להתאזר בסבלנות רבה ולהתבונן בקב"ה שה' יתברך מיטיב לנו בכל מה שפבר היטיב לנו, ולהאמין בה' שגודאי עוד נופה לראות בישועה ובגאולה השלמה. ויש לנו לזכר, שבמימי תינו בעולם הזה, אנו מוכרחים

בפרשתנו מספר שפאשר יעקב קם משנתו, הוא התברא, כמו שפכתוב: "ויירא ויאמר...", ולכאורה מדוע הוא פוחד, הרי הוא יודע שה' אתו בכל רגע? אלא שהוא חשב שפוא יגרם החטא, שדרכי הצדיקים שלעולם לא האמינו בעצמים ובזכותיהם, אלא עבדו את ה' בעונה, בהנעה, בפחד ויראה. ומצינו אצל אברהם אבינו שהקב"ה הבטיח לו "ואעשה לך גלוי גדול", ובכל זאת הוא טען לפני ה' "הו לי לא נתת זרע", פי חשב שפוא אינו ראוי שתתקם בו ההבטחה שהבטיחו הקב"ה.

פחד על שום מה?

יך נבין גם את הפסוקים המספרים על יעקב, דהנה הקב"ה מונה וסופר את כל מה שארע לצדיקים בעולם הזה על כל צעד וצעד, והרי פיוס, יעקב אבינו מתענג בגנוי מרומים ואנו עומדים כאן בעולם הנסיון בנסיונות שונים ומשנים, כל אחד בנסיונותיו ובקשייו, וישאנו מתבוננים ביעקב אבינו, נדמה לנו שבעצם לא היה לו כלל מה לחוש, כי הקב"ה עמו, ואם כן איננו מבינים מה מקום היה לחששות שהוא חשב, כמו שמובאר בפרשה הבאה, שקדם פגישתו עם עשו נאמר: "ויירא יעקב מאד ויצר לו".

אלא שיעקב אבינו חשב בכל עת שפוא קעת אינו רצוי בעיני ה', ואם כן, יתכן שהקב"ה לא יקום בו את הבטחתו ובריתו אליו, ויחליף אותו בצדיק אחר, כי באמת, זה שיצחק אבינו אהב את עשו, זה לא היה לחנם, אלא מפני שהיה צד לחשב שה' בחר בעשו, וכמו שמיצינו שפואאל הנביא חשב למרמה עיניו שהקב"ה בוחר בגאליא ובכל אחד מאחיו של דוד למלך על ישראל, פי היו גדולים

מתיקות ההתפעלות ממועשי ה'

בציור שבכותרת הגלוי: טורנטורפוס הרשע פוגש את רבי עקיבא ושואל אותו מדוע הקב"ה עושה מלאכות כיום השבת? ורבי עקיבא משיב לו תשובה ממוצות ערב. היאך התשובה של רבי עקיבא מתרצת את שאלתו של אותו רשע?

על כך במאמר: 'מתיקות שמירת השבת.'

בציור שלפנינו: אברהם אבינו מנצח את חמשת הפולכים וקבאותיהם בדרך נס. על ידי הספר שמשלוח עליהם ונהפך לחמים, ושם [הלביש בבגדי כהונה, מיפני שהכהנה היתה שגת לו] עומד ומתפעל מאברהם ומשבח אותו על גבורתו, לפני שמשבח את ה'; ולא השכיל לשבח תחלה את ה'; שלו שר הכח והנצחון, ולכן הקב"ה לוקח את הנהיגה ממש ונותנה לאברהם ולזרעו אהרו הכהן ובניו אחריו.

איזה לקח לחיים יש לנו ממאמר זה? והיכן ראינו אצל יעקב אבינו שחשב ללקח זה?

על כך במאמר: 'לפניו נעבד ביראה ופחד.'

עצות מתוקות

אדם צריך להיות תמיד עומד מוכן להתקרב אל ה' וגם פאשר הוא נכשל, לא יאבד את תקוהו מה ולא יאחל לעצמו ששקעת לא יצליח תלילה עקב המכשול שנקבל בו, אלא ישוב בתשובה, יתכן את המעגל ויבטח בה שיניים אותו מנפילתו ויצליח אותו בכל מה שהוא נצרך.

ואפילו עשו הרשע, אלו היה מאמין ובטוח בה' וימתחוק ללכת בדרך ה' היה יכול לזכות לעמל למיין יעקב ולסעוד לו בעבודת ה', כנביאות עבר, "וב עבד צעיר", ולא היה נופל לשאלו כמו שנספל, ולא לחנם יצחק אבינו אהב אותו, אלא מפני שהיה לו את הילת להיות אדם הגון, אלא שהוא היה שואל אף מעשוריו את המלח ואת התבון, כלומר, שהיה מטעה את עצמו בשקמיות יתרות כאילו הוא זמלא את חובתו בעולמו, במקום שישים את כוחותיו בפכילית, להתקרב אל ה' ולעבד אותו ויתברך בגאמנות ולהיות בעל מדות טובות.

והדבר העקרי שעמד בעבורו היה מדת היאוש שהוא היה לקוי בה, כמו שסמספרים חז"ל (ביב טו), שכפאשר אבררם אבינו נפטר, הוא התאוש מן עבר חמט עברות, ומיאושו אף זלזל בבכורה ומכרה, וזאת במקום שיתנחם ביצחק אביו וינעקב אחיו שנותנו עמו בעולם הזה, ויזכיר מהם את דרך ה', אבל גם לך הוא לא אבר, מפני מדת הגאון, שלא רצה לקבל על עצמו את השפלות האות, לקבל מאביו או מאחיו, ורק מאברהם שהיה זקן מפלג וימלטו ויגדלו היו מפרסמים בעולם, שכל מלכי מורח ומיערב היו משתחיים לפתחו (שם) והיו לו אלפים ורבות תלמידים (תפ"ט ע"א א), ורק ממנו הוא היה מוכן לקבל דרך ה', ולכן שכאברהם נפטר, הוא בעט בכל.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, חס וחמל עלינו ויפנו שלא נאבד וישלם נפסיד את תכליתנו בעולמנו, אלא נחזיק חזק בה, ובכל מצב שנצבי אליו, נחפש אותה תמיד ונבטח בה לבי ונצפה לישועתה, ואתה ברחמיך תאיר לנו את פניך ויתנן לצאת מאפלה לאור גדול.

אנא מלך רחום, ראה נא בעיני עמך ישראל המושל לכבשה בין שבעים זאבים הזוממים לטרפה, כך אויבך, אויבי עמך, מחבלים בך עם עמך ישראל, וזולפים את חרבותיהם על מנת להזיק לעמך, ומיני יודעים ומאמינים שאין בהם טום כח ושום יכולת להזיק מעצמם, אלא הם שליחיה, כמלאכי חבלה שתובעים את פבוך והרמס בעולם.

אנא רחם עלינו ונננו לעשות את רצונך, וישלם נחטא עוד, ומה שחטאנו לפניך, מחק ברחמיך הרבים, אבל לא על ידי אסונות, יסורים או חלאים רעים ונקיטם תלילה, ובטובך הגדול, ישב חרון אפך מעמך, מירבך ומארצך ומנחלתך, ונלח את ידועך בעולם, לגאל את עמך במהרה, בחסד וברחמים, אמן סלה.

השובע של אותה השבת, שאת זה נוכל לקים על ידי שמירת השבת ממלאכות אסורות, שעל ידי שנתבטל ממלאכות בשבת, יהיה לנו פנאי להתבונן בכל הטוב שהרעיף עלינו ה' בבריאת העולם ובימות השבוע, שבעך יום השבת יהיה לנו ליום ענג פמעיין עולם הבא.

ורבי עקיבא משיב לטורנוסרופוס, שפמפיין שאצל ה' לא שנה עשית מלאכה כלל ועל ה' נאמר: "לא ייעף ולא ייגע", לכן לא מתחילה שאלתו, והקב"ה יכול להמשיך להנהיג את הבריאה כראוי גם בשבת, בלי שנה מפריע למדת השביתה, ומה שכתוב שהקב"ה שבת ביום השביעי, הינו ששבת מלחדש בבריאה יש מאין (תפ"ב).

ובנה יבנו המשנה דבריו של רבי עקיבא, שהזכיר את עדותו של הפון שלא ירד בשבת, כי גם ירידת הפון היא בריאה של יש מאין, וימכאלו ממלאכות אכן הקב"ה שובת בשבת.

טיול בחצר גן עדן

עוד אפשר לבאר את תשובתו של רבי עקיבא לטורנוסרופוס, שחצר השתפיו מזכירה את חצר גינתא דעדן שבשמים, שפכשם שפדיון ערוב מכרח שכל אחד מדברי החצר יתו משולו לצרף הערוב, כך פדי לזכות להתהלך בחצר גן עדן בעולם הבא ולהתענג מזיו שכינתו יתברך, כל אחד צריך לתת משולו לאחרים, מתוך מדת גמילות חסדים.

ואדם שצדקה למדת הנתניה והחסד, אין לו להסתפק בנה, אלא עליו לדאג שגם חבריו יזכו למדה זו של הנתניה, שהרי כל ישראל ערבים זה לזה, ואם אחד מחבריו לא יזכה למידת הנתניה, הוא עלול להפריע לכל חבריו את הזכות לטיל בחצר גן עדן, כדון ערוב בעולם הזה.

פת שתפיו

והבאת פת לערוב הוא רמז לאשה שזנקראת בתורה לחם (בראשית לו וברש"י), ויש בנה ללמדנו, שעל האדם להיות שתר עם אשתו ולבנות אתה את החצר שלהם לעולם הבא, על ידי שיגמרו זה לזה להתעלות בדרך ישרים, מדות טובות וקרבת אלקים.

וזה שמבאר רבי עקיבא לטורנוסרופוס הרשע, שעל כן נצטוונו שלא לעשות מלאכות בשבת, כדי שעשית המלאכות בשבת לא תפריע לנו מזכר את השבת הבא, ודבר זה לא שנה אצל הקב"ה, שהוא מקומו של עולם והוא היותו של כל העולמות פלם - העולם הזה והעולם הבא, ואין אצלו שכיחות של מלאכות כלל.

חז"ל מספרים (סנהדרין טה: וכתנחומא פי תשא), שטורנוסרופוס הרשע פגש פעם את רבי עקיבא בשבת, ושאל אותו שפיו שהקב"ה צוה שלא לעשות מלאכות בשבת, מדוע הקב"ה בעצמו עושה מלאכות בשבת כדרך שהוא עושה בחול, משיב רוחות, מעלה עננים, מוריד גשמים, מזרית חמה ולבנה, מידוש פרות, עונה חיות.

אמר לו רבי עקיבא, בתורת היהודים יש דין בערביו, שפמה שתיפם הדרים כחצר אחת, כל השתפיים צריכים לתת ערוב, כדי שיצילו לטלטל כחצר בשבת, אבל אם אחד מהם לא נתן ערוב, כולם אסורים לטלטל כחצר.

וכגון אם אחד מבני החצר הוא יהודי אפיקורס שאינו רוצה לתת ערוב, הוא גורם שכל בני אותה חצר לא יוכלו לטלטל כחצר, מלבד שתתן כחצר שהוא גוי, שאינו נחשב לכלום לגבי דין ערובין ולא צריך שישתתף בערוב כדי להתיר את הטלטול כחצר.

ערוב' דענת עם הגריות

ואלו פאשר אדם יש לו חצר אחת גדולה, אפילו היא גדולה כמו ארץ אנטוכיא, פטור מערוב ואפשר לטלטל בה, וכן הקב"ה, שהוא מקומו של כל העולם כולו, לפיכך משלטל בעולמו, ולא עוד אלא אולי הפון מעידים, שכל ימות השבוע היה יורד ובשבת לא היה יורד וכי.

ולכאורה קשה, הרי טורנוסרופוס הרשע שאל על מלאכות זורע ועוד מלאכות אחרות, ורבי עקיבא ענה לו על מלאכת הוצאה מרשות לרשות, ואותן מלאכות ששאל עליהן אסורות גם ברשות היחיד?

אלא אפשר לבאר, שרבי עקיבא טמן בדבריו תשובה עמוקה, והנה מצות ערובין שבה משתתפים כל בני החצר בערוב ויבן נחשבים כדרים גבית אחד, ענינה שעל ידי כך תהיה אחדות בין השכנים, וכאשר יאכלו יחדיו את הערוב בשבת, הם יבואו לדבר יחד מחסדי ה' שברא את העולם בששת ימי בראשית ועל כל החסדים שעשה עמהם בכל ימות השבוע וישירו לפניו יתברך על כל הטוב שעשה עמהם.

הלב של השבת

שדבבורים אלו ראו כל יודי לעסק בשלחן השבת עם בניו, כמצות התורה: "וכור את יום השבת לקדשו", שהפירוש הוא לקדש את יום השבת בדברים (רמב"ם הלכות שבת כט א), הינו שלא די לקים מצות שמו את יום השבת, להשגור מעשיות מלאכות אסורות, אלא עלינו לעסק גם במצות "וכור את יום השבת" ודבר בשבת בחסדי ה' שברא עברוננו את העולם בששת ימי בראשית, ולדבר בחסדי ה' שהיו לנו בכל ימות

**המושג
מתקנות
הניסים**

כלם התאספו סביבי ואני הייתי נבון ומבגיש עד עמקי נשמת, אותו קרוב משפחה נגש אלי וישאל האם אני יכול לקום, התאמצתי בכל כחי לקום, אלא שהרגשתי שבשום אופן אני לא מסוגל לעמוד על הרגלי הניקנית, התחלתי להזיז דמועות על הבגשות והכאבים הנוקאים ואותו קרוב משפחה הורה לי לדדות על רגל שמאל לכונן פתח הכניסה לאלוהים.

כשהגיעתי לפתח, הוא הרים אותי על כתפיו ועליתי לרכבו יחד עם אבי שיחיה, בלב כבד נסענו לטר"ם ושם גלו שנשבר לי הקרסול, הרופא חבש לי גבס על כל הרגל ואמר שאצטרך להיות עם הגבס למשך ששה שבועות.

המצב רוח שלי דעך מכך מאד, והודעתי להורי שאני לא מעונין לשוב לפתח, עד שתתפרא לי הרגל, אבל הורי לא הסכימו בכלל לתקנית האתן וכעבר יומים הם חיבבו אותי לחזור לפתח.

כשחזרתי, כל הילדים התאספו סביבי במבטים של רחמנות ואני התאכזבתי מכך מאד ולא רציתי להתניחם אליהם. במשך כל הששה שבועות, נשארתי פשוט מקנן בתוך עצמי והילדים ראו אותי כילד מסכן ועזבו

אותי לנפשי. זה פשוט היה דבר בלתי נפתן, שהילד המצליח ביותר בפתח, יהפך למסכן הגדול בפתח.

כשהוריו לי את הגבס, חשתי שאוכל לחזור לעצמי, אבל לא כן היה, אחרי ששט השבועות של המשבר הנורא שהיה לי הילדים כבר לא חזרו לתת לי יחס של 'מלך הפתח' ואף לא יחס שמתקרב לכה... ואני מצאתי את עצמי כילד פשוט בין החברים, דבר שגרים לי עגמת נפש ומרירות גדולה.

כשהגיעה תקופת המבחנים לשיבות, נבחנתי בישיבה שרציתי להתקבל אליה וברוך ה' התקבלתי. בימי בין הזמנים של חדש מנחם אב, ישבתי בישיבת בין הזמנים וראיתי על השלחן גליון שלכם: 'מתקנות השבת', מכיון שקבר הכרתי את הגליון המיוחד הזה, ענין אותי מאד לקרא בו.

עקר התוכן היה נסוב על גנות מדת הגאון ועל שבח מעלת העונה, היה מבאר שם שהגאון הוא מתעב בעיני ה', כמו שכתוב: "תועבת ה' כל גבה לב", וסופו של הגאון, שהוא נופל מהאיגרא רמא' שטפס אליה שלא ברשות לבירא עמיקתא'...

הייתי מרתק לתוכן הגליון ולא הפסקתי עד שסימתי לקרא את כלו, כשסימתי, התנשפתי לרוחה, זו הייתה עבירי שיחת מוסר נוקבת, תוף

כדי שהיא מתבלת במתיקות מיחדת, הרגשתי שהדברים נוגעים הישר ללבי, עשיתי חשבון נפש קצר והבנתי שאכן כך קרה אתי, אני טפסתי לאיגרא רמא של 'מלך הפתח', ולכן, באמצע השמחה המפארת שלי, שבה התגאיתי ביותר ואתה החלשתי את דעת חברי - הקב"ה הפיל אותי מ'איגרא רמא לבירא עמיקתא', תרתי משמע.

הדברים שקראתי התישבו כל כך טוב על לבי וגרמו לי להחליט החלטה טובה. חשבתי לעצמי, כעת אני עומד לעלות לשיבה, שם אפגש עם חברים חדשים ואתם לא אעשה את הטעות הנוראה של הגאון, להפך אבחר לי מקום צנוע בחברה ולא אתרברב על אחרים. כיום אני כבר באמצע 'שיבה גדולה והלכה הזו' עדן מלאה אותי, וברוך ה', דרך הפשטות וה'הצנע לכת' מסכה לי תענוג רב ואשר עצום, ותקונתי להחזיק בדרך זו כל ימי חיי.

תגובת המערכת: אשריך בחור יקר ואשרי חלקך! לפי תקון המדות שלקחת לעצמך ממה שארע אתך נמצא, שהנפילה שהיתה לך בינים שמחקה היתה ירידה לצרף עליה גדולה, חזק ואמץ! וברכותינו אליה שתזכה לעלות במעלות התורה והיראה, אהבת ה' ומדות טובות, כדרך אבותינו הקדושים, יחד עם כל חבריך המהודר ומהישר... אמן.

הפרטים שמורים במערכת, כבקשת בעל המעשה

יעקב יושב ב'אהלים' של תורה

התורה מעידה על יעקב שהיה "ישב אהלים", ויש לפרש שהיה יושב בשני אהלים - של יצחק ושל רבקה, ואלו עשו היה "איש ידע ציד" והיה נכנס רק לאהלו של יצחק שאהב אותו, ואלו לאהלה של רבקה שלא אהבה אותו לא היה נכנס.

פי יעקב הבין שהוא מכרח לשפרת גם את אביו וגם את אמו, משום שלא די לו לשמע את תורת אברהם אבינו בלבד

חדושים מתוקים

- א.** במה סבל יוסף הצדיק כמו אביו? **ב.** מי היה אנשים גדולים ואף על פי כן לא בחר בהם ה', ומי היה הקטן שבחר בו ה'? **ג.** מהי הדרך להתמודד עם הנסיגנות והקשיים, כפאשר לא נראה שום פתח לישועה?
- ד.** היאף יום השבת יהיה עברנו ליום תענוג פמיוני עולם הבא?

**אור חדש
בבתי המדרשות ובבתי ישראל
עם צאתו לאור של הספר**

"מתקנות התורה"

על חומש בראשית

מתוך סדרה חדשה
על חמישה חומשי תורה

נערך מתוך שיחותיו שיעוריו הפלאיים של הגאון רבי מנחם ברוך יאווע שליט"א, על פרשיות התורה ועל הפטרות, מתובלים בספורים מיוחדים רבי לךח.

